

во впливають на антропогенну систему.

До основних активних факторів взаємодії природної та антропогенної містобудівних систем відносяться:

- навантаження на поверхню території від міської забудови;
- зведення підземних споруд, в тому числі глибокого закладання;
- влаштування дамб, гребель, створення водосховищ;
- розробка і видобуток корисних копалин (у будь-який спосіб);
- зміна річищ (в тому числі підземних).

До основних реактивних факторів взаємодії природної та антропогенної містобудівних систем можна віднести:

- підйом рівня ґрунтових вод, підтоплення територій;
- просідання та нерівномірні осадки ґрунту;
- зсуви ґрунту, утворення і сходження селевих потоків;
- мікросейсмічні явища внаслідок підземних обвалів масивів ґрунту;
- підлужування територій.

Слід зазначити, що висока ймовірність виникнення передбачуваних реактивних факторів призводить до застосування в процесі містобудівного освоєння територій спеціальних заходів інженерної підготовки, які в свою чергу підсилюють вплив активних факторів.

ОРИЄНТИРИ ТА ІЄРАРХІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В НІМЕЧЧИНІ

Т. ВАЙЗЕ, А. М. МАМЕДОВ,

Фонд підтримки будівельної галузі (Німеччина)

*Київський національний університет будівництва і архітектури,
(м. Київ, Україна)*

Політика просторового розвитку Німеччини виконує задачу поліпшення умов для розвитку окремих регіонів та планувального простору країни в цілому. Звідки виникають наступні задачі:

- Ліквідація відмінностей в економічному розвитку та забезпеченні інфраструктурою;
- Розробка стратегії сталого розвитку ФРН з урахуванням особливостей окремих регіонів.

Стратегія розвитку в масштабах країни спирається на три основні орієнтири, що спрямовані на прогнозування бажаного стану територіального розвитку в майбутньому.

Орієнтири територіального розвитку розробляються на довготривалій термін – до 50 років і переглядаються та корегуються кожен 25 років. Діючі на сьогодні орієнтири були затверджені міністрами прос-

торового розвитку Німеччини та окремих федеральних земель в 2006 році та складаються з:

- «Зростання та інновація» – спрямований на прогнозування стану економіки країни;
- «Збереження інфраструктури життєзабезпечення» – сукупність дій, що мають здійснюватися для збереження простору і забезпечення життєдіяльності населення;
- «Збереження природних ресурсів та формування культурного ландшафту» – спрямований на збереження самобутності німецьких регіонів.

Перший орієнтир ставить наступні завдання:

- Спільні потреби між регіонами та міжрегіональне партнерство;
- Збалансований розвиток загальної дорожньо-транспортної інфраструктури;
- підтримка європейських перспектив розвитку на рівні регіонів.

Другий орієнтир акцентує увагу на застосування механізмів забезпечення життєдіяльності населення в умовах соціально-демографічних змін, що відбувається в часі.

Статус міст, який встановлюється другим орієнтиром, відображає стан на момент його розробки та прийняття, і може бути змінений в наступні 25 років. Для прийняття обґрунтованих рішень встановлюються прогнози розвитку демографічної ситуації в країні та фіксуються регіони із зростаючими, стабільними та спадаючими тенденціями демографічних змін. В результаті комплексного аналізу стану розвитку міст, визначаються міста які знаходяться під загрозою занепаду і навпаки. Такі визначення надалі є приводом для прийняття рішень щодо стратегії розвитку цих міст і прийняття рішень на федеральному і локальному рівнях. У разі, якщо місто знаходиться під загрозою занепаду, його можуть позбавити статусу федерального або районного адміністративного центру, що призводить до втрати містом певних інституцій. Наприклад, у разі позбавлення статусу адміністративного центру, місто звільняється від виконання деяких адміністративних функцій, і як наслідок, відповідні установи закриваються. Всі ці функції переходять в найближчі міста, які мають статус адміністративних центрів і відповідно до розробленого орієнтира не знаходяться під загрозою занепаду. В наслідок прийняття таких рішень виникає потреба поліпшення доступності в регіони з недостатніми центральними функціями Території, які потребують таких заходів, фактично співпадають із ареалами які вказані на першому орієнтирі як депресивні території .

Це відображає загальну стратегію спрямовану на поліпшення функцій життєзабезпечення шляхом заходів, спрямованих на покращення доступності до функцій яких не вистачає в певних регіонах.

Для більшого розуміння третього орієнтиру «Збереження природних ресурсів та побудова культурного ландшафту» (доцільно розглядати дві складові: стратегію збереження природних ресурсів і побудову культурного ландшафту).

Збереження природних ресурсів включає не тільки захист природного простору, а і регулювання його використання шляхом обмеження або скорочення використання нових площ під заселення, дорожньо-транспортні потреби тощо. Це знаходить відображення при знесенні або консервації об'єктів, що розглянуті вище і має подальший розвиток на федеральному та місцевому рівні. Наприклад, якщо на національному рівні зазначено, що населений пункт знаходиться в зоні охорони природного середовища, то у разі бажання розширити межі сельбищних територій, збільшення щільності та інтенсивності забудови, з мотивів прогнозного збільшення населення, це не може бути реалізованим. Метою є гармонійне співіснування різних ландшафтних типів, де будуть довго тривало збережені екологічні, соціальні та культурні функції.

ПЛАНУВАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СТІЙКОЇ РОБОТИ ЛОГОС-СИСТЕМНОГО МЕХАНІЗМУ ВТІЛЕННЯ ФОРМ РОЗСЕЛЕННЯ

С. А. ДЮЖЕВ,

Інститут архітектурного менеджменту (м. Київ, Україна)

E-mail: sdyuzhev@gmail.com

В рамках креативно-рекурсивної концепції розселення планувальне управління його феноменами передбачає узгоджену з принципами та закономірностями дії логос-системного механізму здійснення культурних форм розселення реалізацію адекватної технологічної послідовності розробки містобудівних рішень поселень, міст, агломерацій, регіонів. При цьому важливо розрізняти два змістовних (семантичних) "репери" такої технологічної інструкції – композицію і архітектоніку. Композиція – головний агрегат трансцендентного логос-системного механізму перманентної експлікації (розгортання та втілення) культурних форм дійсності розселення (здійснення феноменів), запуск якого обумовлений передумовленими умовами та координатами зародження (підставами заснування). Архітектоніка – результуюча компоновка іманентного улаштування (плану здійснення) та уречевлення